

Asevelvollisena vammautuneiden tuki ry

Toimintakertomus 2019

Vuosi 2019 oli yhdistyksemme 12 toimintavuosi. Yhdistys on rekisteröity yhdistysrekisteriin 27.2.2007 ja perustamiskirja on allekirjoitettu 23.11.2006.

Hallinto

Hallitukseen ovat kuuluneet puheenjohtaja Ilkka Kouri, varapuheenjohtaja Jyrki Laine, sihteeri Aki Toivonen (29.3.2019 asti), rahastonhoitaja Juha Penttinen, sihteeri Jan Johansson (sihteerinä 29.3.2019 alkaen) ja jäseninä Jorma Järveläinen, Esko Mattila, Mikko Vaittinen, Eero Kuisma (29.3.2019 alkaen) ja Sampo Kilpiäinen.

Tilintarkastajana toimi KPMG Oy AB:n Mari Kaasalainen. Yhdistyksen kirjanpitoa hoitaa Nousiaisten tilikeskus oy, kirjanpitäjänä Salla Aavikko. Yhdistyksen hallituksen toiminta on pyörinyt pääasiassa talkooperiaatteella, mutta hallituksen kokouksista on maksettu puheenjohtajalle 100 euroa ja muille jäsenelle 70 euroa kokouspalkkiota per kokous.

Yhdistyksellä on palkattuna osa-aikainen projektipäällikkö, 8.1.2019 alkaen tehtävänimike on ollut sosiaalipäällikkö. Päätehtävänä on asevelvollisena vammautuneiden ja heidän läheistensä neuvonta ja vertaistuki toimeentuloturvaan, hoitoon ja kuntoutukseen liittyvissä palveluissa sekä edunvalvonta. Yksityiskohtainen tehtäväkuvaus kirjattiin hallituksen 8.1.2019 pitämän kokouksen pöytäkirjaan 1/2019. Tehtävää hoitaa VTT Jan Johansson. Yhdistyksellä on vuokrattuna toimitila (yksi huone) Invalidiliiton keskustoimistolta.

Talous

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM) myönsi Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) esityksestä Asevelvollisena vammautuneiden tuki ry:lle 78 000 euroa vuodelle 2019. STEA on esittänyt yhdistykselle vuosittaista 78 000 euron kohdennettua toiminta-avustusta (AK) vuosille 2018-2020. Päätöksen kohdennetun toiminta-avustuksen (AK) vuosittaisesta 78 000 myönnöstä teki ja tekee aina STM.

Maanpuolustuksen kannatussäätiöltä saatiin 15 000 euroa tutkimushankkeeseen, jolla on tarkoitus aloittaa vuonna 2020 tutkimus ”Mitä vaikutuksia asevelvollisena tapahtuneella, pysyvään invaliditeettiin johtaneella vammalla on ollut vammautuneen henkilökohtaiseen hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen?”

Jäsenmaksu on ollut 15 euroa henkilöjäseniltä ja 100 euroa kannatusjäseniltä. Alle 31-vuotiaat jäsenet vapautettiin vuoden 2019 jäsenmaksusta.

Kokoukset

Vuosikokous pidettiin 29.3.2019 Helsingissä Invalidiliiton kokoustilassa. Vuosikokouksessa oli läsnä seitsemän yhdistyksemme jäsentä ja kolme edustajaa yhdistyksemme kannatusjäseniä edustavista organisaatioista. Hallitus kokoontui varsinaisiin kokouksiin viisi kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen. Hallitus on pitänyt tiivistä yhteyttä sähköpostin ja puhelimen avulla keskustellen esiin nousseista asioista.

Jäsenistö

Jäsenmäärämme on kasvanut 134 jäsenestä 167 jäseneen, joista naisia on 11. Jäseniä on koko maan alueelta. Kannattajajäseniä oli vuoden lopussa 11. Yhdistys on ollut Invalidiliiton valtakunnallinen jäsenyhdistys vuodesta 2010. Yhdistyksemme jäsenet saavat jäsenetuna 10 kertaa vuodessa ilmestyvän IT-lehden, jonka sisältöön jäsenemme ovat olleet tyytyväisiä. Invalidiliiton jäsenilleen tarjoamat edut ovat myös meidän jäsentemme käytössä. Vuoden 1948 sotilasvammalain alaiset jäsenemme saavat jäsenetuna myös Sotainvalidi-lehden.

Infotilaisuuksia ja jäsentapaamisia järjestettiin yhteensä kaksi kertaa. Turun Ruissalon kylpylässä 20.3.2019 ja Oulunkylän kuntoutuskeskuksessa 8.10.2019. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 60 yhdistyksen jäsentä sekä kuntoutuksessa ollutta asevelvollisena vammautunutta ja muita asiasta kiinnostuneita.

Vapaamuurarien Suomen suurloosi lahjoitti vuonna 2018 yhdistykselle 16 000 euroa asevelvollisena vammautuneiden kuntoutusta ja sitä tukevaa toimintaa varten. Yhdistyksen hallitus on vuonna 2019 myöntänyt tästä rahasta mahdollisuutta laituskuntoutukseen tai omaehtoiseen kuntoutukseen. Laituskuntoutuksessa pyydettiin tarjoukset kolmesta eri paikasta, Laitilan terveystieteiden keskukselta, Siilinjärven Kunnanpaikasta ja Oulunkylän kuntoutuskeskuksesta. Omaehtoisessa kuntoutuksessa painotetaan uimahalli- ja kuntosalikortteja. Rahaa käytettiin edellä mainittuihin kuntoutuksiin vuonna 2019 yhteensä 3656 euroa.

Yhdistyksen sosiaalipäällikkö on antanut asevelvollisena vammautuneille neuvontaa ja vertaistukea henkilökohtaisissa tapaamisissa, puhelimitse ja sähköpostitse. Vuoden aikana vammautuneilta varusmiehiltä ja heidän vanhemmiltaan on tullut useita kymmeniä yhteydenottoja Valtiokonttorin, Kelan, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ja vakuutusosoikeuden kielteisistä korvauspäätöksistä. Suuri osa tapauksista on ollut suhteellisen helposti hoidettavia tapauksia, joissa selkeä neuvonta ja ohjeistus on auttanut viemään asioita eteenpäin.

Osa tapauksista on kuitenkin ollut hyvin vaativia ja monimutkaisia. Ongelmat johtuvat pääasiassa suomalaisen sosiaaliturvan ansioperustaisesta luonteesta ja Suomen yleisen sosiaaliturvalainsäädännön pirstaleisuudesta sekä sen määräyksistä suhteessa sotilasvamman- ja sotilastapaturmalakeihin sekä työeläkelakeihin. Ongelmia on selvitetty yhteistyössä Valtiokonttorin ja Kelan virkailijoiden sekä Invalidiliiton lakimiesten kanssa.

Vaikuttaminen

Puheenjohtaja osallistui 1.1.2019 puolustusministeri Antti Kaikkosen uudenvuodenpäivän vastaanotolle. Sosiaalipäällikkö osallistui Invalidiliiton järjestöpäiville Helsingissä 2-3.2.2019. Sosiaalipäällikkö piti 6.3.2019 Invalidiliiton pyynnöstä nauhoitetun webinaarin aiheesta kaksitoista pointtia vaikuttamiseen.

Yhdistyksemme edustajat (Ilkka, Juha ja Jan) osallistuivat STEA:n järjestämään tilaisuuteen 14.3.2019 aiheina yhdistysten keskinäinen työnjako ja yhteistyö sekä STEA-avusteinen edunvalvonta, aluetoiminta, neuvontapalvelut ja viestintä.

Puheenjohtajaa haastateltiin Valtiokonttorin pyynnöstä 24.5.2019. Valtiokonttori pyysi oman Strategiatyönsä lähtötiedoiksi yhteistyökumppaneidensa näkemyksiä yhteisistä haasteista ja siitä, miten hyvin Valtiokonttori on omassa työssään onnistunut.

Turun Ruissalon kylpylässä 20.3.2019 pidetty jäsentapaaminen/infotilaisuus herätti laajasti huomiota sosiaaliviranomaisten ja poliitikkojen keskuudessa (muun muassa puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Ilkka Kanerva piti tilaisuudessa puheenvuoron). Yhdistyksen sosiaalipäällikkö ja Ruissalon palveluneuvoja kirjoittivat tilaisuudesta artikkelin Sotainvalidi -lehteen. Artikkelin julkaistiin Sotainvalidi -lehdessä 2/2019.

Sotainvalidi -lehti haastatteli yhdistyksemme puheenjohtajaa ja julkaisi otsikolla ”Asevelvollisena vammautuneiden tukena” -artikkelin yhdistyksemme toiminnasta Sotainvalidi -lehdessä 3/2019. Sosiaalipäällikkö kirjoitti laajan artikkelin otsikolla ”Asevelvollisena vammautuneiden oma järjestö tukee” Sotilaskoti -lehteen. Artikkelin julkaistiin Sotilaskoti -lehdessä 4/2019.

Yhdistyksemme jäsen Eero Kuisma nimitettiin Vakuutusosoikeuteen sotilastapaturmia tunteväksi sivutoimiseksi jäseneksi toimikaudelle 1.1.2020 - 31.12.2024. Yhdistyksemme edustajat (Jyrki ja

Juha) osallistuivat Invalidiliiton valtakunnallisten yhdistysten tapaamiseen Tampereella 31.8.-1.9.

YLE Nyheter julkaisi 13.9.2019 jutun siitä, miten kolmen varusmiehen kuolemaan ja viiden loukkaantumiseen johtanut Raaseporin onnettomuuden vanhemmat jäivät ilman uusia sotilastapaturmalain lisäkorvauksia: asiaa käsiteltiin myös Radio Vegan uutisissa ja Tv-nytt:ssä. Yhdistyksemme antoi asiaan liittyviä taustatietoja.

Yhdistyksen edustajat (Ilkka, Jyrki, Juha ja Jan) tapasivat puolustusministeri Antti Kaikkosen 30.10.2019. Keskustelimme yhdistyksen toiminnasta ja asevelvollisena vammautuneiden tilanteesta. Samassa yhteydessä esittelimme puolustusministerille myös tutkimushankkeemme ”Mitä vaikutuksia asevelvollisena tapahtuneella, pysyvään invaliditeettiin johtaneella vammalla on ollut vammautuneen henkilökohtaiseen hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen”. Tutkimushanke aloitetaan vuonna 2020 ja tehdään yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.

Yhdistyksen edustajat (Ilkka ja Jan) osallistuivat 5.12.2019 Oulunkylän kuntoutuskeskuksen itsenäisyyspäivän juhlaan. Puheenjohtaja osallistui 13.12.2019 Kaunialan sairaalan perinteiseen joulujuhlaan

Tiedotustoiminta

Jäsenkirjeitä on vuoden aikana lähetetty 2 kpl. Niille, joiden sähköpostiosoite on tiedossa, kirje on lähetetty sähköisesti ja muille kirjepostina.

Päätiedotuskanavana on ollut yhdistyksen www-sivut ja Facebook- ja Twitter-tilit. Facebookissa julkaisimme vuonna 2019 yhteensä 70 päivitystä, joiden kattavuus oli yhteensä 11903 nähnyttä ja sitoutuminen 2031 eri tavoin sitoutunutta tai reagoinutta. Facebook-sivujen pysyvien tykkääjien määrä on vuoden aikana kasvanut 176:een.

Twitterissä julkaisimme 142 twiittiä, joiden kattavuus oli yhteensä 45590 näyttökertaa ja 662 eri tavoin toiminutta tai reagoinutta. Twitter-profiilillamme oli vuodenvaihteessa 252 seuraajaa. Facebook-tykkääjät ja twitter-seuraajat ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta toisistaan erilliset joukot, tavoitamme siis eri some-kanavissa eri ihmisiä.

Yhdistyksen www-sivuilla on vuoden 2019 aikana käynyt 1228 erillistä kävijää, jotka ovat katsoneet sivuja 2732 kertaa. Eniten kävijöitä sivustolla on ollut lokakuussa. Twitterissä vilkkaimmat kuukaudet olivat maaliskuu ja lokakuu, Facebookissa näiden ohi menivät vielä syyskuu ja helmikuu. Yhdistyksellä on sopimusyhteistyötä Varusmiesliiton kanssa tiedottamisen ja viestinnän kehittämisestä.

Yhteistoiminta sidosryhmien kanssa

Yhteistyötapaaminen puolustusministeriössä pidettiin 12.9.2019. Kokoukseen osallistui puolustusministeriön ja yhdistyksemme lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön, Pääesikunnan, Sotilaslääketieteen laitoksen, Valtiokonttorin, Invalidiliiton ja Varusmiesliiton edustajat.

Sosiaalipäällikkö on toiminut Invalidiliiton liittovaltuutettuna. Sosiaalipäällikkö on toiminut myös Invalidiliiton hallituksen nimittämän Elinvoimaiset yhdistykset -kehittämistyöryhmän puheenjohtajana sekä Invalidiliiton menettelytapavaliokunnan puheenjohtajana. Asevelvollisena vammautuneiden tuki ry ja sen toiminta on ollut vuonna 2019 aktiivisesti esillä Invalidiliitossa ja yhdistyksellä on hyvä yhteistyösuhde Invalidiliiton toimivaan johtoon ja henkilökuntaan.

Hallitus